

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP.HCM**

NGUYỄN ĐÌNH NHƯ HÀ

**DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DỰA VÀO NHIỆM VỤ TẠI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC**

Chuyên ngành: Giáo dục học

Mã số chuyên ngành: 9140101

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

TP. Hồ Chí Minh, tháng 05 năm 2025

Công trình được hoàn thành tại **Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP.HCM**

Người hướng dẫn khoa học 1: GS. TS. Nguyễn Lộc

Người hướng dẫn khoa học 2: TS. Trần Tuyền

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Phản biện 3:

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Để nâng cao chất lượng dạy và học tiếng Anh ở trình độ đại học đã có rất nhiều công trình khoa học được thực hiện trên thế giới và Việt Nam để cải tiến nội dung, đổi mới chương trình và phương pháp dạy học. Trong đó, việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được quan tâm nhiều bởi các nhà làm công tác giáo dục. Từ những năm 1970, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ (TBA) đã trở thành một cách thức dạy học tiếng Anh chính thống. Đối với môi trường đại học, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ mang lại những giờ học thú vị hơn trong các giờ học tiếng Anh tại trường đại học, và giúp cho sinh viên có thể đáp ứng được chuẩn đầu ra tiếng Anh của nhà trường (Ji, 2017). Bên cạnh đó, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được xem là cách thức dạy học hiệu quả trong việc bổ sung kiến thức về từ vựng, cấu trúc giao tiếp và sự tự tin của sinh viên (Saket & Demiralp, 2018). Ngoài ra, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ cũng giúp cho việc thiết kế và chuẩn bị nội dung bài dạy của các giảng viên trở nên hiệu quả hơn trong các giờ học tiếng Anh (Baralt & Gomez, 2019). Các nghiên cứu về TBA đã chỉ ra những thay đổi tích cực về việc dạy và học tiếng Anh của GV và SV. Tuy nhiên, việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ vẫn còn nhiều khoảng trống lớn như GV vẫn còn lúng túng trong việc tổ chức các nhiệm vụ để SV có thể thực hành ngôn ngữ đích trong các giờ học. Đặc biệt đối với chương trình tiếng Anh không chuyên tại các trường đại học ở Việt Nam, việc áp dụng dạy học tiếng Anh theo TBA vẫn chưa có nhiều nghiên cứu mang tính thực tiễn để làm rõ các nhiệm vụ được sử dụng trong việc phát triển năng lực tiếng Anh của SV cũng như một cấu trúc tổ chức dạy học cụ thể để giúp GV và SV thực hiện tốt vai trò trong quá trình giải quyết các nhiệm vụ.

Từ những nhận thức và quan tâm sâu sắc với việc áp dụng tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trong việc dạy học tiếng Anh và kỳ vọng sẽ mang lại những kết quả có giá trị về mặt lý thuyết và thực tiễn, đề tài **“Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học”** được chọn làm đề tài nghiên cứu của luận án tiến sĩ.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Nghiên cứu xây dựng và vận dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ gồm bốn giai đoạn là khởi động, giới thiệu nhiệm vụ, thực hiện nhiệm vụ và đánh giá nhiệm vụ nhằm góp phần nâng cao kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên không chuyên tại trường đại học.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu: dạy và học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

Đối tượng nghiên cứu: dạy học tiếng Anh không chuyên theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan
- Xây dựng cơ sở lý luận về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ
- Đánh giá thực trạng dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ
- Xây dựng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ
- Thực nghiệm dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

5. Phạm vi nghiên cứu

5.1. Nội dung nghiên cứu

Luận án tập trung nghiên cứu về dạy học các môn học tiếng Anh tổng quát thuộc chương trình tiếng Anh không chuyên tại các trường đại học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh bao gồm Trường Đại học Nông Lâm Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Công Nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh

5.2. Thời gian nghiên cứu

Luận án đã tiến hành thu thập các dữ liệu nghiên cứu từ năm học 2020-2021 đến năm học 2022-2023.

5.3. Địa bàn nghiên cứu

Địa bàn nghiên cứu thực trạng: các trường đại học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh bao gồm Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP.HCM, Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM.

Địa bàn tổ chức thực nghiệm: Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM.

6. Giả thuyết nghiên cứu

Việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học hiện nay chưa đem lại hiệu quả rõ rệt, nếu vận dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA sẽ góp phần nâng cao kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên không chuyên.

7. Phương pháp nghiên cứu

7.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận

Hệ thống hóa các công trình nghiên cứu, tài liệu khoa học đã công bố có liên quan đến vấn đề nghiên cứu để phục vụ phân tích tổng quan và phát triển các cơ sở lý luận cần thiết của đề tài.

7.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn

7.2.1. Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi

Thu thập ý kiến của các GV và SV về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

7.2.2. Phương pháp quan sát

Có thêm các nhận định về thực trạng tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

7.2.3. Phương pháp phỏng vấn

Thu thập thêm các thông tin đánh giá từ các giảng viên, và sinh viên.

7.2.4. Phương pháp thực nghiệm

Kiểm tra giả thuyết nếu áp dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ bốn giai đoạn là khởi động, giới thiệu nhiệm vụ, thực hiện nhiệm vụ và đánh giá nhiệm vụ thì kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên không chuyên sẽ được nâng cao.

7.3. Phương pháp xử lý dữ liệu

Phân tích, tổng hợp và xử lý các dữ liệu định tính và định lượng cho việc đánh giá kết quả thực trạng, thực nghiệm sư phạm

8. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

8.1. Ý nghĩa khoa học

Kết quả nghiên cứu của luận án sẽ góp phần bổ sung lý luận dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học.

Kết quả nghiên cứu góp phần làm rõ cơ sở lý luận về tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ là đóng góp quan trọng của luận án để giúp các giảng viên triển khai các hoạt động dạy học diễn ra trong lớp học một cách hiệu quả hơn.

Bên cạnh đó, những kết quả từ nghiên cứu sẽ góp phần hoàn thiện các cơ sở lý luận và cung cấp các dữ liệu cần thiết cho các nghiên cứu tiếp theo trong lĩnh vực giáo dục học.

8.2. Ý nghĩa thực tiễn

Phân tích chương trình, nội dung tiếng Anh tổng quát thuộc chương trình tiếng Anh không chuyên tại các trường đại học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh và chỉ ra các nội dung có khả năng tổ chức dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Thiết kế kế hoạch bài dạy tiếng Anh tổng quát thuộc chương trình tiếng Anh không chuyên theo cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Chứng minh sự tác động tích cực của dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đối với kết quả học tập của sinh viên không chuyên tại các trường đại học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

9. Cấu trúc luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận và khuyến nghị, tài liệu tham khảo, phụ lục, luận án được chia thành 05 chương, bao gồm:

MỞ ĐẦU

Chương 1: Tổng quan nghiên cứu về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Chương 2: Cơ sở lý luận về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Chương 3: Thực trạng dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh

Chương 4: Tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Chương 5: Thực nghiệm sư phạm về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

CHƯƠNG 1

TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VỀ DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DỰA VÀO NHIỆM VỤ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC

1.1. Các tiếp cận trong dạy học tiếng Anh tại trường đại học

Từ những đòi hỏi thực tế về việc dạy học tiếng Anh, cũng như việc nâng cao năng lực tiếng Anh của SV, các nhà ngôn ngữ học và giáo dục học đã xây dựng một số các tiếp cận dạy học tiếng Anh khác nhau. Theo đó, điểm chung của tất cả các tiếp cận dạy học tiếng Anh đó là thể hiện vai trò trung tâm của SV trong từng nội dung học tập diễn ra tại lớp học và chú trọng đến tính thực tế của nội dung học tập. Richards và Rodgers (2001) đã đề cập đến một số các tiếp cận trong dạy học tiếng Anh như: tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, tiếp cận từ vựng, tiếp cận ngôn ngữ tự nhiên, tiếp cận giao tiếp, tiếp cận Nghe-Nói. Richards và Rodgers (2001) cũng cho rằng các tiếp cận trong dạy học tiếng Anh đã có nhiều thay đổi dựa theo nhu cầu của việc sử dụng tiếng Anh trong thực tế hàng ngày.

1.2. Tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh tại trường đại học

Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được hình thành từ phương pháp tiếp cận giao tiếp và có nguồn gốc từ các khái niệm xã hội học của những năm 1970 (Ellis, 2003; Munawaroh & cộng sự, 2023; Richards & Rodgers, 2001; Savigo,

1991, Swain, 2005). Jeon và Hahn (2006) kết luận rằng tiếp cận dựa vào nhiệm vụ thể hiện tốt vai trò trung tâm của sinh viên trong từng nội dung bài học. Jeon và Hahn (2006) nhấn mạnh rằng việc học tập và trải nghiệm ngôn ngữ của sinh viên khẳng định được sự cần thiết của dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Nhờ vào TBA, sinh viên trở nên tự tin hơn trong việc dùng ngôn ngữ cho các hoạt động giao tiếp và giải quyết vấn đề bên ngoài lớp học (Ellis, 2003; Lai & Li, 2011; Long & Crokes, 1992). Điều đáng lưu tâm nhất của TBA là khả năng tương tác của sinh viên trong các hoạt động sử dụng ngôn ngữ để giao tiếp một cách tự nhiên (Albino, 2017; Long, 1985; Nugrahaeni, 2022; Nursyahbandi, 2023; Samuda & Bygare, 2008; Widdowson, 2003). Điều đáng lưu tâm khác trong việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ là mức độ chia sẻ kiến thức và sự sẵn lòng hợp tác trong giải quyết vấn đề của các sinh viên ở trình độ đại học (Kenning, 2010; Trihastutie & Fadilah, 2019). Khi các nhiệm vụ được giao qua các hoạt động đội – nhóm, các sinh viên sẽ tìm ra những cách thức phù hợp để cộng tác và làm việc với nhau một cách chủ động

1.3. Dạy học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

Theo Yafeng (2008) thuật ngữ tiếng Anh không chuyên được giới thiệu Hutchison và Walters vào năm 1987. Theo đó, tiếng Anh không chuyên dùng cho các sinh viên không theo học ngành ngôn ngữ Anh tại các trường đại học. Chương trình tiếng Anh không chuyên được chia làm hai nhóm chính: tiếng Anh tổng quát và tiếng Anh chuyên ngành. Tiếng Anh không chuyên được thiết kế để cung cấp cho các sinh viên những kiến thức cơ bản về tiếng Anh và kiến thức về tiếng Anh cho từng ngành nghề để sử dụng trong cuộc sống và nghề nghiệp tương lai. Ajideh (2009) cho rằng việc xác định mục đích học tập được xem là cơ sở quan trọng cho sự phân biệt giữa tiếng Anh tổng quát và tiếng Anh chuyên ngành. Tiếng Anh chuyên ngành được thiết kế để phục vụ cho mục tiêu sử dụng tiếng Anh trong nghề nghiệp tương lai của sinh viên. Mặt khác, tiếng Anh tổng quát để trang bị các kiến thức về kỹ năng ngoại ngữ cho các sinh viên. Một số công trình nghiên cứu trên thế giới và Việt Nam đã tiến hành để nghiên cứu về đánh giá chương trình tiếng Anh không chuyên trong giáo dục đại học như Yafeng (2008), Jamilah (2015), Jantassova (2018), Nilubol (2021), Ratajczak (2021), Huỳnh Tấn Lợi và Lê Thị Kim Oanh (2018), Trần Quốc Thao và Nguyễn Đình Như Hà (2019), Lê Thị Thanh Hải và Phạm Thị Hồng Nhung (2019), Trần Minh Thành và cộng sự (2020), Nguyễn Duy Khang (2022), Trần Lê Hữu Nghĩa và cộng sự (2022), Phạm Huy Cường (2022).

1.4. Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ nổi lên từ những năm 1970 với các công trình nghiên cứu để đánh giá tầm quan trọng và sự ảnh hưởng của TBA đối với việc học tiếng Anh tại các trường đại học. Một số công trình nghiên cứu tiêu

biểu của các tác giả như Carless (2011), Lopes (2004), Muller (2005), Aljarf (2007), Birjandi và Ahangari (2008), Ortega (2009), Amer (2019), Bhandari (2020), Nget và cộng sự (2020), Baharun và cộng sự (2023), Sim và cộng sự (2023), Kawa và Nidham (2023), Trần Thị Thanh Trúc (2011), Lê Văn Tuyên (2014), Phương Hoàng Yến (2016), Đào Thị Thanh Hảo (2017), Chi Đô Na (2017), Trần Trung Nghĩa và Nguyễn Bửu Huân (2018), Cao Thị Hồng Phượng (2018), Lâm Thị Lan Hương và cộng sự (2021), Trần Tín Nghị (2023).

Kết luận chương 1

Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đã trở thành một vấn đề quan tâm của các nhà nghiên cứu và nhà giáo dục học từ những năm 1970. Nhờ vào những lợi ích trong việc nâng cao năng lực tiếng Anh như giúp cho SV trở nên tự tin hơn trong việc dùng ngôn ngữ đích và trải nghiệm được cách xử lý các nhiệm vụ gần gũi với thực tế cuộc sống, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đã và đang được sử dụng trong hầu hết các lớp học tiếng Anh.

Các nhà nghiên cứu trên thế giới và Việt Nam vẫn đang tiếp tục nghiên cứu về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Các nghiên cứu đã chỉ ra nhiều kết quả tích cực khi sử dụng TBA vào dạy học tiếng Anh và nâng cao năng lực tiếng Anh của sinh viên. Tuy nhiên, các nghiên cứu cũng đã cho thấy rằng việc dạy học tiếng Anh theo TBA cần có một cấu trúc dạy học cụ thể để giúp SV dễ dàng hình thành thói quen sử dụng ngôn ngữ đích qua các nhiệm vụ học tập tại lớp học. Bên cạnh đó, vấn đề nghiên cứu về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại Việt Nam vẫn còn hạn chế trong giáo dục đại học, đặc biệt chương trình tiếng Anh không chuyên. Chính vì thế, đây là một khoảng trống giúp cho Luận án tiến hành nghiên cứu các cơ sở lý thuyết cần thiết cho việc xây dựng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học.

CHƯƠNG 2

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DỰA VÀO NHIỆM VỤ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC

2.1. Một số khái niệm liên quan

2.1.1. Tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trong dạy học ngôn ngữ

2.1.1.1. Tiếp cận

Tiếp cận là cách thức dạy và học một ngôn ngữ diễn ra tại lớp học.

2.1.1.2. Nhiệm vụ

Nhiệm vụ là một hoạt động được tổ chức tại lớp học để giúp các sinh viên sử dụng ngôn ngữ đích đang học tập với mục tiêu được xác định rõ ràng.

2.1.1.3. Tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Tiếp cận dựa vào nhiệm vụ là cách thức dạy và học thông qua việc tổ chức các nhiệm vụ học tập gắn gũi với cuộc sống đời thực của sinh viên.

2.1.2. Dạy học tiếng Anh tại trường đại học

Dạy học tiếng Anh tại trường đại học là quá trình truyền đạt kiến thức về tiếng Anh của giảng viên để giúp các sinh viên hình thành và phát triển năng lực tiếng Anh.

2.1.3. Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ là cách thức dạy học mà GV căn cứ vào mục tiêu môn học, lựa chọn nội dung phù hợp để thực hiện cấu trúc dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, hỗ trợ, điều khiển SV sử dụng các kiến thức thực tiễn vào việc giải quyết các nhiệm vụ học tập thông qua việc sử dụng linh hoạt các phương pháp, hình thức dạy học phù hợp với điều kiện thực tiễn.

2.2. Đặc điểm của nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

2.2.1. Cơ sở xác định các loại nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Theo Ellis (2003), để xác định chính xác loại nhiệm vụ trong TBA thì các GV cần phải xem xét các vấn đề về trình độ của sinh viên, nhu cầu về ngôn ngữ đích của sinh viên, mức độ phù hợp của nhiệm vụ và nhận thức của sinh viên, chuẩn đầu ra của chương trình học và sự kế thừa của các loại nhiệm vụ để phát huy việc sử dụng ngôn ngữ đích.

2.2.2. Các dạng nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Một số dạng nhiệm vụ của Willis (2007) được lựa chọn đó là: nhiệm vụ liệt kê; nhiệm vụ sắp xếp và phân loại; nhiệm vụ so sánh; nhiệm vụ giải quyết vấn đề; nhiệm vụ giải quyết vấn đề; nhiệm vụ mang tính sáng tạo; nhiệm vụ chia-hợp công việc theo nhóm; nhiệm vụ đưa ra quyết định; nhiệm vụ trao đổi quan điểm.

2.2.3. Cấu trúc của nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Willis (2007) cho rằng sau khi xác định rõ nhiệm vụ tương ứng với nội dung của bài học, GV cần xác định cấu trúc của nhiệm vụ trong ba giai đoạn: trước khi giải quyết nhiệm vụ, quá trình giải quyết nhiệm vụ và sau khi giải quyết nhiệm vụ. Việc xác định rõ cấu trúc của nhiệm vụ sẽ giúp cho GV và SV dễ dàng thực hiện các công việc cần thiết để đạt được mục tiêu của bài học. Ngoài ra, việc xác định cấu trúc của nhiệm vụ sẽ giúp GV dễ dàng đánh giá khả năng sử dụng ngôn ngữ đích và năng lực hoàn thành nhiệm vụ của SV khi giải quyết nhiệm vụ chính của bài học.

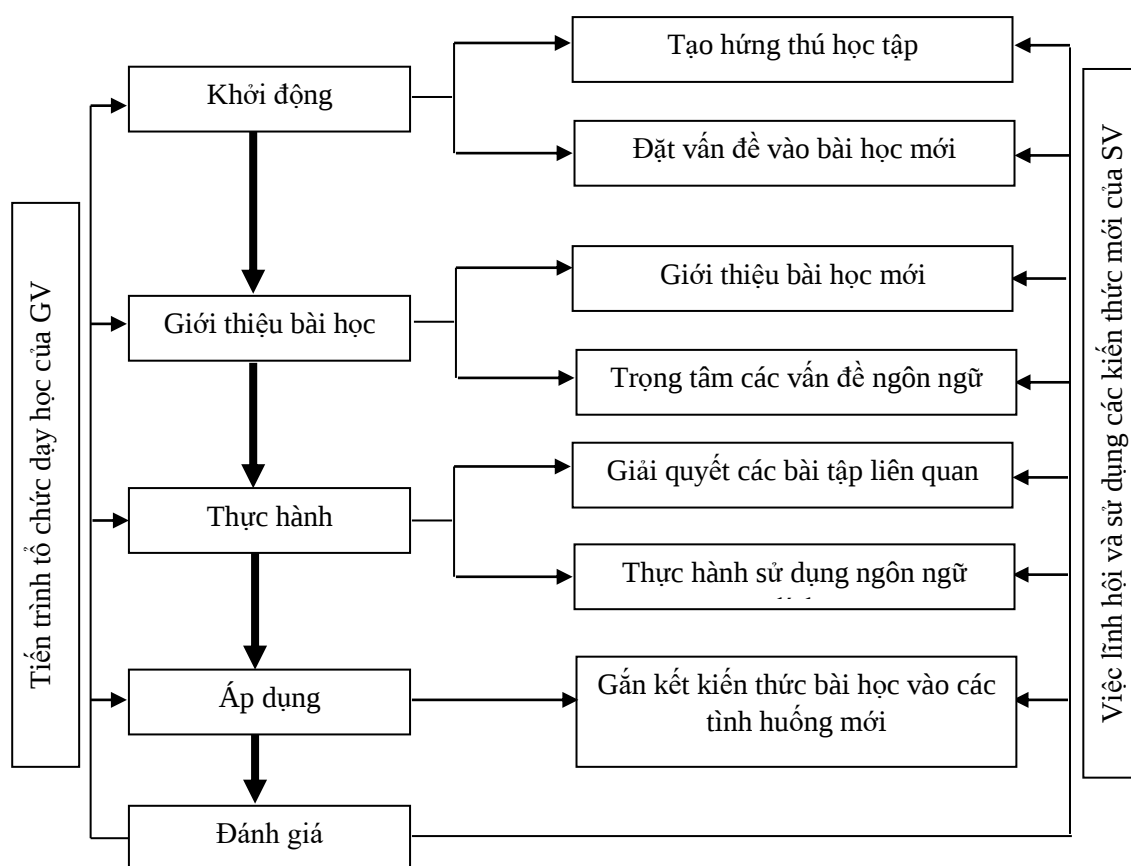
2.3. Lý luận về dạy học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

2.3.1. Chuẩn đầu ra môn học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

Liên quan đến chương trình tiếng Anh không chuyên trình độ đại học tại Việt Nam, việc xây dựng và thiết kế chương trình được thực hiện theo các văn bản pháp quy: Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT, Công văn số 808/KH-BGDĐT về kế hoạch triển khai Đề án Ngoại ngữ Quốc gia 2020 trong các cơ sở giáo dục đại học giai đoạn 2012-2020, Công văn số 7274/BGDĐT-GDDH về hướng dẫn thực hiện kế hoạch triển khai đề án Ngoại ngữ Quốc gia 2020 trong các cơ sở giáo dục đại học và Quyết định số 729/QĐ-BGDĐT về ban hành định dạng đề thi năng lực sử dụng tiếng Anh từ bậc 3 đến bậc 5 theo khung năng lực Ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam. Theo đó, điều kiện tốt nghiệp về tiếng Anh đối sinh viên không chuyên ngữ tại các trường đại học là bậc 3.

2.3.2. Tiến trình tổ chức lớp học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

Một tiến trình dạy học cụ thể đều trải qua các giai đoạn khởi động, giới thiệu bài học, thực hành, áp dụng và đánh giá (Coskun, 2017; Damayanti, 2018)

Hình: Tiến trình tổ chức bài dạy tiếng Anh (Emiliasari, 2019)

2.4. Cơ sở dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

2.4.1. Lý thuyết học tập trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được xây dựng và vận dụng vào hoạt động giáo dục thông qua các cơ sở lý thuyết hành vi, lý thuyết nhận thức, lý thuyết kiến tạo và lý thuyết nhân văn (Costa, 2016; Doghan, 2012; Han, 2014; Reimann, 2016; Richards & Rodgers, 2001). Các cơ sở lý thuyết khác nhau góp phần giúp cho tiếp cận dựa vào nhiệm vụ thể hiện rõ bản chất của hoạt động dạy và học diễn ra tại lớp.

2.4.2. Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Với sự đa dạng của các nhiệm vụ trong hoạt động dạy học tiếng Anh, các nhà nghiên cứu đã đề xuất ra các cấu trúc dạy học khác nhau để thực hiện nhiệm vụ diễn ra tại các lớp học tiếng Anh. Một số cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được đề cập: Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA (Prabhu, 1987), Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA (Willis, 1996), Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA (Ellis, 2003), Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA (Nunan, 2004).

2.4.3. Các thành tố dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

2.4.3.1. Mục tiêu dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Về kiến thức: Có kiến thức về từ vựng và cấu trúc ngữ pháp thuộc các chủ đề quen thuộc trong cuộc sống hàng ngày; có đủ vốn từ để diễn đạt ý tưởng khi bàn về các chủ đề hàng ngày như gia đình, sở thích, công việc, du lịch, các sự kiện văn hóa và xã hội, và các vấn đề khác trong cuộc sống hàng ngày

Về kỹ năng: Sử dụng một cách tự nhiên các từ vựng, cấu trúc ngữ pháp để giải quyết các vấn đề/ tình huống quen thuộc và không quen thuộc; trình bày quan điểm một cách trôi chảy, dễ hiểu về các vấn đề xảy ra trong cuộc sống hàng ngày

Về thái độ: Xác định rõ được tầm quan trọng của môn học tiếng Anh và có ý thức cao trong việc học hỏi, rèn luyện nội dung của môn học; phát huy tinh thần tự học và tự nghiên cứu qua các tài liệu tiếng Anh

2.4.3.2. Nội dung dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Richards và Rodgers (2014) đã đề cập nội dung của dạy học tiếng Anh theo TBA là việc chú trọng vào các thành tố cơ bản của một bài học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp tự nhiên của sinh viên. Theo Richards và Rodgers (2014), các nội dung dạy học như từ vựng, ngữ pháp, phát âm, cấu trúc câu và chủ đề bài học phải cung cấp đầy đủ để SV làm quen với hoạt động giao tiếp trong cuộc sống hàng ngày.

2.4.3.3. Hình thức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Một số hình thức tổ chức dạy học tiếng Anh được thực hiện chủ yếu qua hình thức dạy học cả lớp, dạy học cá nhân, dạy học theo nhóm, dạy học qua hình ảnh và các đoạn video, dạy học trực tuyến và tham quan (Chen & Wang, 2019; East, 2021; Geng & Ferguson, 2013).

2.4.3.4. Phương pháp dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Một số phương pháp dạy học tiếng Anh theo TBA được các nhà nghiên cứu và ngôn ngữ học đề cập, đó là: phương pháp vấn đáp, phương pháp hoạt động nhóm hoặc cặp đôi, phương pháp đóng vai, phương pháp kể chuyện, phương pháp dạy học tình huống.

2.4.3.5. Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Việc kiểm tra và đánh giá về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học được xem như là một phương pháp đánh giá cả quá trình học. Theo Ellis (2003) việc đánh giá tiếp cận dựa vào nhiệm vụ có 4 nét đặc trưng riêng, đó là: (1) Việc đánh giá này là một phần của quá trình đào tạo với mục đích cải thiện việc học và dạy học. (2) Đây là hình thức đánh giá dựa trên năng lực giải quyết vấn đề của sinh viên. Nó được xem là công cụ để cung cấp thông tin về khả năng của sinh viên trong việc sử dụng ngôn ngữ đích để giải quyết các nhiệm vụ. (3) Đây là hình thức đánh giá trực tiếp và khách quan về khả năng kết hợp ngôn ngữ đích với từng nhiệm vụ của sinh viên. (4) Đây là hình thức đánh giá thực tế bởi lẽ việc đánh giá liên quan đến việc sử dụng ngôn ngữ trong cuộc sống hàng ngày của sinh viên. Jackson (2022) cho rằng việc đánh giá năng lực tiếng Anh của sinh viên khi giải quyết các nhiệm vụ theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ nên chú trọng các tiêu chí sau: ý tưởng, từ vựng, tổ chức các ý tưởng, ngữ pháp, phát âm và sự lưu loát. Theo Jackson việc phát triển công cụ đánh giá này có thể linh hoạt giữa các nội dung khác nhau, tuy nhiên điểm chung vẫn hướng vào việc khẳng định vai trò trung tâm của sinh viên trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ được giao.

2.4.3.6. Các điều kiện hỗ trợ dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Tiêu chuẩn về giảng viên giảng dạy: Ahmadian và Long (2021) đề xuất một số phẩm chất cần thiết của người GV tham gia dạy học tiếng Anh theo TBA như là khả năng quản lý lớp học, năng lực xác định và xây dựng nhiệm vụ học tập phù hợp, phán đoán được những khó khăn của SV, kịp thời đưa ra các góp ý cho SV cải thiện việc học.

Tính tự chủ của sinh viên: Aldosari và Alsager (2023) đã chỉ ra 5 đặc điểm của người học tự chủ, đó là: (1) sinh viên có các quan niệm về học tập một cách rõ ràng, (2) sinh viên có nhiều cách thức và kỹ năng tiếp cận việc học tập của bản thân, (3) sinh viên có thể tự tổ chức việc học, (4) sinh viên có các kỹ năng xử lý thông tin, (5) sinh viên có động cơ học tập rõ ràng.

Tiêu chuẩn về cơ sở vật chất giảng dạy: việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ được thực hiện tại các phòng học đạt tiêu chuẩn có hỗ trợ các thiết bị: máy chiếu, máy tính kết nối Internet, hệ thống âm thanh, không gian phòng học phù hợp.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Luận án đã tiến hành phân tích và đưa ra các khái niệm về tiếp cận, dựa vụ, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, dạy học tiếng Anh tại trường đại học và dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Luận án đã tiến hành xác định đặc điểm của nhiệm vụ trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Việc phân tích cơ sở xác định các loại nhiệm vụ và chỉ ra các dạng nhiệm vụ. Ngoài ra, cấu trúc của nhiệm vụ cũng được mô tả chi tiết qua từng giai đoạn cụ thể giúp làm rõ các hoạt động cần thiết của GV và SV trong quá trình giải quyết các nhiệm vụ.

Luận án đã việc xác định các loại cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Tuy nhiên, để phù hợp với đối tượng sinh viên không chuyên ngành ngôn ngữ Anh tại các trường đại học, cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ của Willis (1996).

CHƯƠNG 3

THỰC TRẠNG DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DỰA VÀO NHIỆM VỤ TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

3.1. Khái quát về điều tra khảo sát thực trạng

3.1.1. Mục đích khảo sát

Tìm hiểu thực trạng dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học công lập trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh để làm rõ cơ sở thực tiễn, và làm căn cứ cho việc đề xuất cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

3.1.2. Nội dung khảo sát thực trạng

Tập trung vào các nội dung chính sau đây:

- Nhận thức của giảng viên về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học.

- Đánh giá của giảng viên và sinh viên về thực trạng tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học.

3.1.3. Địa bàn khảo sát

Nghiên cứu thực trạng dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại ba trường đại học: Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM, Trường Đại học Sư phạm Kỹ Thuật TP.HCM, Trường Đại học Công Nghiệp TP.HCM.

3.1.4. Đối tượng khảo sát

45 giảng viên và 450 sinh viên tại ba trường đại học: Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM, Trường Đại học Sư phạm Kỹ Thuật TP.HCM, Trường Đại học Công Nghiệp TP.HCM.

3.2. Phương pháp khảo sát và thời gian tiến hành khảo sát

Các phương pháp khảo sát bao gồm: phương pháp khảo sát bằng bảng hỏi, phương pháp phỏng vấn, phương pháp quan sát

Thời gian tiến hành khảo sát được thực hiện trong học kì hè năm học 2022 – 2023.

3.3. Kết quả khảo sát thực trạng

3.3.1. Thực trạng nhận thức của giảng viên về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Kết quả khảo sát mức độ đồng ý của giảng viên về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ với điểm trung bình (TB) từ 2.62 – 3.65. Trong đó, đa số các giảng viên đều thể hiện quan điểm đồng ý với các nội dung “*SV có cơ hội sử dụng ngôn ngữ đích để giải quyết các nhiệm vụ học tập.*” (TB=3.65); “*Các nhiệm vụ được sử dụng linh hoạt theo từng nội dung bài học.*” (TB=3.52); “*Nội dung dạy học theo TBA đề cao vai trò trung tâm của SV.*” (TB=3.44). Đối với các nội dung còn lại hầu hết các giảng viên đều thể hiện các quan điểm không có ý kiến.

3.3.2. Thực trạng tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

3.3.2.1. Nội dung dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Kết quả khảo sát cho thấy hầu hết các giảng viên và sinh viên đều cho rằng “*Các điểm ngữ pháp được giảng dạy trong từng bài học*” (TB=3.42 & 3.60). Ngoài ra, kết quả khảo sát cũng cho thấy rằng các nội dung dạy học khác hiếm khi được thực hiện trong giờ học. Cụ thể là các nội dung học tập hiếm khi phát huy vai trò trung tâm của sinh viên (TB=2.49 & 2.50). GV và SV cũng đánh giá rằng việc giới thiệu và giảng dạy các mẫu câu/cấu trúc câu đơn giản để sinh viên áp dụng vào việc giao tiếp cũng hiếm khi được thực hiện trong mỗi bài học (TB=2.44). Bên cạnh đó, theo các GV và SV thì các từ vựng cũng hiếm khi được dạy đầy đủ (TB=2.22 & 2.12). Khi được hỏi về việc dạy phát âm, cả GV và SV cũng cho rằng việc dạy phát âm hiếm khi được thực hiện trong mỗi buổi học (TB=2.51 & 2.52). Điều cuối cùng, theo các GV và SV thì nội dung học tập hiếm khi được khai thác từ trải nghiệm thực tế của SV (TB=2.56 & 2.59).

3.3.2.2. Hình thức tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Kết quả khảo sát cho thấy rằng việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ hiện nay thường xuyên được tổ chức dạy học cả lớp (TB=3.43 & 3.42), dạy học qua hình ảnh & các đoạn videos (TB=3.45 & 3.46) và dạy học theo nhóm (TB=3.44). Hình thức dạy học hiếm khi được thực hiện đó là dạy học cá nhân (TB=2.52 & 2.42). Việc dạy học bằng hình thức tham qua (TB=1.74) và trực tuyến (TB=1.73 & 1.72) không bao giờ được thực hiện trong các lớp học.

3.3.2.3. Phương pháp dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Kết quả khảo sát cho thấy cả giảng viên và sinh viên đều cho rằng GV thường xuyên sử dụng phương pháp vấn đáp trong giờ dạy (TB=3.50 & 3.47), và phương pháp hoạt động theo nhóm và theo cặp (TB=3.52 & 3.50). Tuy nhiên các phương pháp dạy học khác thì GV hiếm khi thực hiện trong các buổi dạy.

3.3.2.4. Hình thức kiểm tra, đánh giá trong dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Kết quả khảo sát cho thấy cả giảng viên và sinh viên đều cho rằng GV thường xuyên sử dụng hình thức kiểm tra trên giấy (TB=3.65). Các hình thức kiểm tra khác thì GV hiếm khi thực hiện, cụ thể như kiểm tra trong suốt quá trình học (TB=2.55 & 2.57), kiểm tra qua các bài tập lớn (TB=2.57 & 2.58) và kiểm tra qua các hoạt động giao tiếp (TB=2.49 & 2.44).

3.3.2.5. Các điều kiện hỗ trợ cho việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học

Các yếu tố giảng viên, sinh viên và cơ sở vật chất đều đáp ứng được các đòi hỏi để tổ chức các lớp dạy tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại các trường đại học. Tuy nhiên, cũng thông qua việc đánh giá mức độ đồng ý về yếu tố tự chủ trong việc học tiếng Anh của sinh viên thì có thể thấy rằng cả giảng viên và sinh viên đều không đồng ý hoặc không ý kiến cho các vấn đề về tính tích cực tham gia hoạt động, sự mạnh dạn tham gia giải quyết các nhiệm vụ, sự linh hoạt khi kết hợp kiến thức đã học vào giải quyết nhiệm vụ tại lớp học và sự tự do trong việc dùng ngôn ngữ đích.

Kết luận Chương 3

Kết quả khảo sát nhận thức của giảng viên về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ cho thấy rằng GV đã có những nhận thức cơ bản. Tuy nhiên, các nội dung khác liên quan đến dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ thì hầu hết các GV vẫn chưa có nhận thức rõ ràng. Kết quả khảo sát thực trạng về nội dung dạy học của học phần tiếng Anh tổng quát cho thấy rằng các GV đảm bảo được khối lượng kiến thức ngữ pháp từng bài học. Tuy nhiên, GV chưa kích thích được việc sử dụng ngôn ngữ đích cho các hoạt động giao tiếp diễn ra tại lớp học. Đối với các hình thức dạy học tiếng Anh tổng quát, các GV vẫn đang sử dụng các hình thức dạy học

truyền thống như việc tổ chức dạy học đại trà tại lớp học. Đối với các phương pháp dạy học được sử dụng tại các lớp học TA vẫn chưa chú trọng đến vai trò của SV trong quá trình học tập. Về việc kiểm tra và đánh giá môn học tiếng Anh tổng quát vẫn được thực hiện theo hình thức thi cử trên giấy. Đối với các điều kiện hỗ trợ khác cho việc dạy học môn tiếng Anh thì kết quả nghiên cứu đã cho thấy rằng yếu tố GV đáp ứng được yêu cầu đòi hỏi của môn học, SV có kiến thức phong phú về các vấn đề trong thực tiễn cuộc sống hàng ngày và cơ sở vật chất để đáp ứng cho việc dạy học tiếng Anh tổng quát.

CHƯƠNG 4

TỔ CHỨC DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DỰA VÀO NHIỆM VỤ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC

4.1. Đặc điểm môn học tiếng Anh không chuyên tại trường đại học

4.1.1. Đặc điểm của môn học tiếng Anh không chuyên

Hiện nay việc tổ chức môn học tiếng Anh tổng quát do các trường đại học tự quyết định về nội dung đào tạo và số tín chỉ giảng dạy. Tại ba trường đại học: Trường đại học Nông Lâm TP.HCM, trường Đại học Công nghiệp TP.HCM, và trường Đại học Sư Phạm Kỹ Thuật TP.HCM việc tổ chức chương trình tiếng Anh tổng quát cho sinh viên có nhiều điểm tương đồng. Môn tiếng Anh tổng quát có 6 tín chỉ chia làm 2 học phần: tiếng Anh 1 và tiếng Anh 2.

4.1.2. Chuẩn đầu ra

Việc tổ chức dạy học của môn tiếng Anh tổng quát nhằm giúp sinh viên đạt chuẩn đầu ra tối thiểu là trình độ B1 theo Khung tham chiếu trình độ Ngôn ngữ chung Châu Âu. Chuẩn đầu ra môn tiếng Anh của sinh viên không chuyên tại các trường đại học là công bố của nhà trường về khối lượng kiến thức (ngữ pháp, từ vựng), kỹ năng (Nghe, Nói, Đọc, Viết) và khả năng giao tiếp của sinh viên đạt được sau khi hoàn thành chương trình môn học

4.1.3. Nội dung môn học

Giáo trình sử dụng cho học phần tiếng Anh 1 và tiếng Anh 2:

- Sách bài học: Giáo trình *Life A2-B1* (Student book), Nhà Xuất bản National Geographic Learning, năm xuất bản 2019.
- Sách bài tập: Giáo trình *Life A2-B1*(Workbook), Nhà Xuất bản National Geographic Learning, năm xuất bản 2019.

Nội dung cụ thể của môn học tiếng Anh tổng quát: Môn học tiếng Anh 1 gồm 4 bài học từ bài 1 đến bài 4, và tiếng Anh 2 gồm 4 bài học từ bài 5 đến bài 8.

4.1.4. Sơ đồ hóa cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Để tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, việc đầu tiên của GV là chọn lựa các loại nhiệm vụ phù hợp (Mục 2.2.2). GV có thể lựa chọn một hoặc nhiều nhiệm vụ tương ứng với nội dung chính của bài học. Sau đó, GV sẽ áp dụng cấu trúc dạy học theo TBA gồm bốn giai đoạn là khởi động, giới thiệu nhiệm vụ, thực hiện nhiệm vụ, và đánh giá nhiệm vụ để giải quyết nhiệm vụ được chọn trong từng đơn vị bài học. Ba bước thực hiện nhiệm vụ được thể hiện ở giai đoạn thứ hai của cấu trúc dạy học. Việc xây dựng ba bước thực hiện nhiệm vụ trong giai đoạn thứ hai là tạo cơ hội cho sinh viên được sử dụng ngôn ngữ đích để giải quyết nhiệm vụ theo trình tự rõ ràng, nhờ đó SV sẽ hình thành thói quen giải quyết các nhiệm vụ trong học tập và cuộc sống hàng ngày.

Ứng với từng giai đoạn trong việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, các công việc cụ thể của GV và SV được mô tả chi tiết như sau:

Giai đoạn 1 – Khởi động: Việc đầu tiên liên quan đến tiến trình dạy học là tạo hứng thú học tập để SV có tâm lý thoải mái và tích cực hơn trong suốt buổi học. Ngoài ra, cũng là giai đoạn GV đặt vấn đề vào bài mới qua các việc gợi ý ngắn để SV suy nghĩ.

Giai đoạn 2 - Giới thiệu nhiệm vụ: Việc tiếp theo trong cấu trúc dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ liên quan đến hoạt động giới thiệu chủ đề bài học của GV và chuẩn bị các nguồn lực (học liệu) của SV. Trong giai đoạn này, GV cũng sẽ cung cấp khối lượng kiến thức cần thiết liên quan đến các từ, cụm từ hoặc cấu trúc cần thiết của bài học. Ngoài ra, đây cũng sẽ là giai đoạn để SV chuẩn bị các kiến thức và kinh nghiệm đã có cho việc thực hiện nhiệm vụ ở giai đoạn tiếp theo.

Giai đoạn 3 – Thực hiện nhiệm vụ: Trong giai đoạn thực hiện nhiệm vụ, nhiệm vụ được xem là cốt lõi trong cấu trúc dạy học theo TBA. Ở giai đoạn này, SV sẽ trải qua ba bước để giải quyết một hoặc nhiều nhiệm vụ tương ứng do GV lựa chọn cho từng nội dung bài học, có ba bước liên quan đến việc giải quyết nhiệm vụ trong giai đoạn này:

(1) Chuẩn bị: Gắn liền với nội dung bài học trong chương trình tiếng Anh tổng quát GV có thể yêu cầu SV đọc một bài đọc và hoàn thành các bài tập liên quan. Việc yêu cầu SV thực hiện các công việc này để giúp SV hình thành và chuẩn bị các kiến thức ban đầu liên quan đến dạng nhiệm vụ chính của bài học.

(2) Thực hiện: Trên cơ sở hình thành các kiến thức ban đầu về dạng nhiệm vụ và ý nghĩa của nhiệm vụ, GV sẽ yêu cầu SV hoạt động theo nhóm để thực hiện viết báo cáo cho nhiệm vụ đề ra. SV sẽ cùng chia sẻ các công việc và đảm bảo tiến độ về thời gian để thực hiện viết báo cáo bằng ngôn ngữ đích cho việc giải quyết một nhiệm vụ mà GV yêu cầu,

(3) Báo cáo: Sau khi thực hiện nhiệm vụ SV sẽ thực hiện viết một báo cáo để trình bày. Tại bước này, SV sẽ có cơ hội dùng lại ngôn ngữ đích trong nội dung chính của bài học và ngôn ngữ sẵn có của bản thân để trình bày báo cáo trước lớp.

Giai đoạn 4 - Đánh giá nhiệm vụ: Đây là tiến trình cuối cùng của việc tổ chức bài học. Trong giai đoạn này, GV sẽ đánh giá việc sử dụng ngôn ngữ đích của SV và cũng là giai đoạn SV củng cố lại kiến thức về ngôn ngữ đích qua các dạng bài tập do GV biên soạn.

4.1.5. Mối quan hệ giữa việc vận dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ với sự phát triển năng lực tiếng Anh của sinh viên

Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ giúp sinh viên học được ngôn ngữ một cách dễ dàng qua các nhiệm vụ và công việc cụ thể. Willis (2007) cho rằng tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tạo ra đa dạng các hoạt động giao tiếp khác nhau so với các lớp học thông thường khác. Qua từng giai đoạn cụ thể trong cấu trúc dạy học theo TBA, sinh viên sẽ phát triển các năng lực giao tiếp cần thiết của môn học tiếng Anh tổng quát

4.2. Tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

4.2.1. Nguyên tắc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Nguyên tắc đảm bảo mục tiêu môn học

Nguyên tắc đảm bảo tính thống nhất giữa lý thuyết và thực hành

Nguyên tắc phát huy tính chủ động, tích cực học tập của sinh viên

Nguyên tắc đảm bảo tính vừa sức trong dạy học

Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn

4.2.2. Các nội dung môn học tiếng Anh tổng quát có thể dạy theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Các nội dung dạy học được sử dụng để dạy theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, bao gồm các bài học cụ thể:

- + Bài 1: Lifestyles (Lesson 1A: How well do you sleep?)
- + Bài 2: Competitions (Lesson 2A: Crazy competition)
- + Bài 3: Transports (Lesson 3A: Transport solutions)
- + Bài 4: Challenges (Lesson 4A: Adventurers of the year)
- + Bài 5: The environment (Lesson 5A: Recycling)
- + Bài 6: Stages in life (Lesson 6A: Changing your life)
- + Bài 7: Work (Lesson 7A: Changes in Pennsylvania)

+ Bài 8: Technology (Lesson 8A: Mobile technology)

4.2.2. Vận dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Thiết kế minh họa việc vận dụng cấu trúc dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ với bài 3: Transports, Lesson 3A; và bài 5: The environment, Lesson 5A.

4.3. Tổ chức đánh giá việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ

Xuất phát từ đặc điểm của học phần tiếng Anh tổng quát, nghiên cứu đã tiến hành xây dựng bảng đánh giá kết quả học tập theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trên cơ sở kế thừa các tiêu chí đánh giá của Jackson (2022), và bảng đánh giá năng lực ngôn ngữ giao tiếp trong khung tham chiếu Châu Âu của Hội đồng Khảo thí tiếng Anh Đại học Cambridge (2020).

KẾT LUẬN CHƯƠNG 4

Luận án đã sơ đồ hóa cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ của Willis (1996) với bốn giai đoạn: khởi động, giới thiệu nhiệm vụ, thực hiện nhiệm vụ, và đánh giá nhiệm vụ. Các giai đoạn của cấu trúc dạy học theo TBA đều thể hiện vai trò trung tâm của sinh viên, và các công việc của giảng viên. Bên cạnh đó, việc xây dựng ba bước giải quyết nhiệm vụ ở giai đoạn thực hiện nhiệm vụ giúp thể hiện được vai trò trung tâm của nhiệm vụ đối với việc nâng cao năng lực sử dụng tiếng Anh của SV.

Luận án đã phân tích các nội dung, và xây dựng mẫu kế hoạch giảng dạy chi tiết trong chương trình tiếng Anh tổng quát với việc áp dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Việc đánh giá hoàn thành nhiệm vụ đã được xây dựng thành các tiêu chí cụ thể. Luận án đã phát triển bản quy đổi điểm đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập theo TBA. Với việc phát triển bảng đánh giá này, các giảng viên sẽ dễ dàng theo dõi và đánh giá kết quả học tập theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

CHƯƠNG 5

THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM VỀ DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO TIẾP CẬN DƯA VÀO NHIỆM VỤ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC

5.1. Triển khai thực nghiệm

5.1.1. Mục đích thực nghiệm

Tiến hành thực nghiệm dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ nhằm mục đích kiểm tra kết quả học tập của sinh viên không chuyên.

5.1.2. Giả thuyết thực nghiệm

Nếu vận dụng cấu trúc dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ vào môn học tiếng Anh tổng quát thì kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên không chuyên sẽ được nâng cao.

5.1.3. Đối tượng và quy mô thực nghiệm

Đối tượng được thực nghiệm là 120 SV đang theo học các lớp tiếng Anh tổng quát tại trường Đại học Nông Lâm TP.HCM. Việc thực nghiệm được tiến hành trong điều kiện học tập bình thường. Nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng có sĩ số tương đương nhau, SV các lớp học tương đối đồng đều về độ tuổi và trình độ.

5.1.4. Nội dung thực nghiệm

Luận án tiến hành thực nghiệm cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ vào 8 bài dạy tại trường Đại học Nông Lâm TP.HCM

5.1.5. Tiến trình thực nghiệm

Giai đoạn 1: Chuẩn bị thực nghiệm

Giai đoạn 2: Triển khai thực nghiệm

Giai đoạn 3: Xử lý kết quả thực nghiệm về mặt định lượng và định tính

5.1.6. Công cụ và phương pháp đánh giá kết quả thực nghiệm

5.1.4.1. Công cụ đánh giá

Các bài kiểm tra trước và sau thực nghiệm

5.1.4.2. Phương pháp đánh giá

Đánh giá định tính: đánh giá năng lực tiếng Anh của SV theo các mức độ: Thành thạo, Cao cấp, Trung cấp, Sơ cấp và Căn bản

Đánh giá định lượng: được quy đổi từ kết quả đánh giá định tính.

5.2. Chuẩn bị kế hoạch dạy học thực nghiệm

5.2.1. Thiết kế giáo án bài dạy thực nghiệm

Sau khi xác định nội dung môn học tiếng Anh tổng quát (tiếng Anh 1, tiếng Anh 2) gồm 8 bài, Luận án tiến hành xây dựng 8 giáo án bài dạy thực nghiệm (Phụ lục 11) để giúp các GV tham gia thực nghiệm tiến hành tổ chức giảng dạy.

5.2.2. Đánh giá cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ thông qua việc xin ý kiến của chuyên gia

Kết quả khảo sát cho thấy rằng hầu hết các chuyên gia đều đánh giá cao tính cần thiết và khả thi khi sử dụng cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Ngoài ra, các chuyên gia cũng đưa ra một số quan điểm về tính khả thi của cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

5.3. Phân tích kết quả thực nghiệm

5.3.1. Đánh giá định lượng về kết quả của nhóm đối chứng và nhóm thực nghiệm trước khi có tác động sư phạm

Điểm trung bình kết quả kiểm tra trước thực nghiệm của hai nhóm TN và ĐC là tương đương nhau, với mức chênh lệch không cao. Cụ thể, điểm trung bình của nhóm TN là 5.08; và điểm trung bình của nhóm ĐC là 5.12. Điều này khẳng định rằng về năng lực và trình độ tiếng Anh của hai nhóm là tương đương nhau và phù hợp với việc tiến hành thực nghiệm.

5.3.2. Đánh giá định lượng về kết quả của nhóm đối chứng và nhóm thực nghiệm sau khi có tác động sư phạm

*** Kết quả điểm kiểm tra lần hai sau khi có tác động sư phạm**

Điểm trung bình của bài kiểm tra của nhóm TN là 5.72 cao hơn với bài kiểm tra trước thực nghiệm là 5.08; và cao hơn kết quả kiểm tra của nhóm ĐC ở lần hai là 5.23. So sánh các cặp điểm kiểm tra trong lần một và lần hai cho thấy rằng tương quan cặp của hai nhóm là tương quan thuận (Hệ số tương quan của nhóm TN = 0,72 và Hệ số tương quan của nhóm ĐC = 0,79), điều này giải thích được việc chấm điểm của GV giữa hai lần là tương quan thuận với nhau. Kết quả Sig. của nhóm thực nghiệm là: $0,000 < \alpha=0,05$, điều này chứng tỏ rằng có sự khác biệt về điểm trung bình giữa hai lần kiểm tra ở nhóm TN. Đối với nhóm ĐC có kết quả Sig. là $0,260 > \alpha=0,05$, điều này chứng tỏ rằng không có sự khác nhau về điểm trung bình giữa 2 lần kiểm tra của nhóm ĐC.

*** Kết quả điểm kiểm tra lần ba sau khi có tác động sư phạm**

Giá trị trung bình của hai tổng thể bằng kiểm định T-test cho thấy kết quả Sig. (2-tailed) = $0,000 < \alpha=0,05$, điều này kết luận rằng kết quả kiểm tra lần ba của hai nhóm TN và ĐC khác nhau có ý nghĩa thống kê. Tiến hành so sánh điểm trung bình kết quả kiểm tra lần 2 và lần 3 của hai nhóm TN và ĐC. Kết quả so sánh cho thấy rằng tương quan cặp của cả hai nhóm đều là tương quan thuận (Hệ số tương quan của nhóm TN = 0,856 và Hệ số tương quan của nhóm ĐC = 0,802). Điều này chứng tỏ cách cho điểm của GV giữa hai lần là tương quan thuận với nhau. Kết quả về mức ý nghĩa của hai nhóm TN và ĐC là Sig. = $0,000 < \alpha=0,05$, điều này kết luận rằng có sự khác biệt về điểm trung bình giữa hai lần kiểm tra của hai nhóm TN và ĐC.

5.3.3. Đánh giá định tính sau thực nghiệm của hai nhóm thực nghiệm và đối chứng

Đối với kết quả của các SV nhóm TN, hầu hết điểm số đều thể hiện rằng năng lực giao tiếp tiếng Anh của SV đều ở mức trung cấp và cao cấp sau khi có tác động sư phạm. Bên cạnh đó, từ việc đánh giá kết quả kiểm tra của các SV nhóm TN, nhận thấy rằng các SV đã linh hoạt trong việc sử dụng ngôn ngữ đích để giải quyết các nhiệm vụ được giao, SV giao tiếp tự nhiên hơn và SV có thái độ tích cực hơn khi giải quyết từng nhiệm vụ cần kiểm tra. Đối với kết quả của các SV nhóm ĐC, sinh viên hầu như

giải quyết các nhiệm vụ được giao một cách ngẫu nhiên. Vì vậy, việc sử dụng ngôn ngữ đích của SV cũng gặp nhiều khó khăn.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 5

Trải qua 12 tuần thực nghiệm cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường đại học Nông Lâm Thành phố Hồ Chí Minh, có thể kết luận rằng việc áp dụng cấu trúc dạy học theo TBA vào môn học tiếng Anh tổng quát đã khẳng định được giả thuyết của thực nghiệm. Hầu hết các SV thuộc nhóm thực nghiệm đã có những thay đổi rõ rệt về điểm số học tập và thái độ học trong các giờ học tiếng Anh tổng quát.

Cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đáp ứng được đòi hỏi tính thực tiễn và đổi mới trong phương pháp dạy học môn tiếng Anh tổng quát tại các trường đại học hiện nay. Từng bước trong cấu trúc dạy học theo TBA phù hợp với chương trình, sát thực tiễn và dễ dàng thực hiện.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Thông qua việc nghiên cứu tổng quan đã cho thấy rằng tiếp cận dựa vào nhiệm vụ có nhiều điểm tích cực hơn so với các tiếp cận khác trong dạy học tiếng Anh. Ngoài ra, các nhà khoa học đã chỉ ra những kết quả tích cực của dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ như việc cải thiện năng lực giao tiếp, và sự tự tin của SV trong việc dùng ngôn ngữ đích.

Việc hệ thống hóa các cơ sở lý luận về dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đã giúp làm rõ các khái niệm liên quan đến đề tài như nhiệm vụ, tiếp cận, tiếp cận dựa vào nhiệm vụ và dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ. Ngoài ra, luận án cũng xác định rõ các lý thuyết và cấu trúc dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Nghiên cứu đã tiến hành khảo sát thực trạng để có đánh giá khách quan và chính xác hơn về việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại ba trường đại học trên địa bàn TP.HCM. Kết quả khảo sát thực trạng đã chỉ ra những mặt hạn chế trong nhận thức của GV về dạy học tiếng Anh theo TBA.

Việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ đã chỉ ra đặc điểm và chuẩn đầu ra của môn học tiếng Anh tổng quát. Luận án cũng đã tiến hành sơ đồ hóa cấu trúc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ, và chỉ ra các nội dung của môn học tiếng Anh tổng quát có thể áp dụng dạy học theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Quá trình thực nghiệm được GV và SV tham gia tích cực đã mang lại kết quả đánh giá chính xác hơn về cấu trúc dạy học tiếng Anh theo TBA. Bên cạnh đó, việc

khảo sát ý kiến của các chuyên gia đã góp phần khẳng định sự cần thiết và khả thi để áp dụng cách thức dạy học này trong việc dạy học tiếng Anh tổng quát hiện nay.

2. Khuyến nghị

Để khẳng định việc áp dụng cấu trúc dạy học theo TBA có hiệu quả hơn, cần mở rộng quy mô thực nghiệm tại các trường đại học trong và ngoài khu vực TP.HCM. Ngoài ra việc thực nghiệm nên tiến hành trên các lớp tiếng Anh chuyên ngành và ngôn ngữ Anh để đánh giá chính xác hơn hiệu quả của việc dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ.

Việc xây dựng các giáo trình nội bộ cho việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ sẽ góp phần giúp cho việc học tiếng Anh trở nên hiệu quả hơn tại các trường đại học.

Nhận định đúng loại nhiệm vụ và cụ thể các bước cho việc giải quyết nhiệm vụ trong từng bài học là điều rất cần thiết để giúp cho việc dạy và học diễn ra theo bản chất của TBA.

Cần nâng cao năng lực GV thông qua sinh hoạt chuyên môn, dự giờ để GV được học tập lẫn nhau và rút kinh nghiệm trong việc tổ chức dạy học tiếng Anh theo TBA.

CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ

Nguyễn Đình Như Hà, Nguyễn Lộc & Trần Tuyền (2021). Áp dụng tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trong việc dạy học tiếng Anh. *Tạp Chí Khoa Học Giáo Dục Việt Nam*, 17(47), 8-12.

Nguyễn Đình Như Hà, Nguyễn Lộc & Trần Tuyền (2021). Áp dụng mô hình tiếp cận dựa vào nhiệm vụ trong việc dạy kỹ năng Nói tiếng Anh. *Tạp Chí Khoa Học Xã Hội*, 17(1), 145-152.

Nguyen Dinh Nhu Ha, Nguyen Loc & Tran Tuyen (2021). *Implementing task-based approach: A solution for teaching English speaking skills*. Proceedings of the 18th International Conference of the Asia Association of Computer-Assisted Language Learning (AsiaCall-2-2021), 621, 8-12. Amsterdam: Atlantis Press: ISBN: 978-94-6239-496-4; ISSN: 2352 – 5398 (CPCI/ISI-index to-be).

Nguyễn Đình Như Hà, Nguyễn Lộc & Trần Tuyền (2023). Lí luận về các tiếp cận trong dạy học ngoại ngữ. *Tạp Chí Khoa Học Giáo Dục Việt Nam*, 19(S1), 1-5.

Nguyễn Đình Như Hà, Nguyễn Lộc, Trần Tuyền (2024). Dạy học tiếng Anh theo tiếp cận dựa vào nhiệm vụ tại trường Đại học Nông Lâm Thành phố Hồ Chí Minh: Một nghiên cứu thực nghiệm. *Tạp Chí Giáo dục*, 24(S1), 69-73.

- Tran Tuyen, Nguyen Dinh Nhu Ha, Nguyen Loc & Le Thi Thuy Trang (2024). *Exploring the relationship between ChatGPT and task-based approach: Opportunities and challenges*. Proceedings of the 20th International Conference of the Asia Association of Computer-Assisted Language Learning (AsiaCall2023), 22-36. Amsterdam: Atlantis Press: ISBN: 978-94-6463-396-2_1; ISSN: 2667 – 128X (CPCI/ISI-index to-be).
- Nguyen Dinh Nhu Ha, Tran Tuyen, Nguyen Loc (2025). Implementing a task-based approach to enhance speaking skills of non-English majors. *North American Journal of Psychology*, 27(2), 449-460.